Ministr kultury Martin Baxa se zástupci koalice představil tzv. velkou mediální novelu

5.9.2023 - Jana Malíková | Ministerstvo kultury ČR

K řešení udržitelnosti financování veřejnoprávních médií, která je klíčovou podmínkou jejich nezávislosti, se vláda Petra Fialy zavázala již ve svém programovém prohlášení.

Pracovní skupina, sestávající ze zástupců koaličních stran a veřejnoprávních médií, na řešení a shodě na něm pracovala od minulého roku.

„Poplatky se u České televize nezvyšovaly 15 let, u Českého rozhlasu dokonce 18 let, současná hodnota poplatku je tak zhruba poloviční. Sledovanost a poslechovost obou veřejnoprávních médií je však jednou z nejvyšších, obě média mají širokou nabídku, široké spektrum příznivců, vysokou kvalitu a důvěryhodnost. Diváci a posluchači mají rádi kvalitní českou tvorbu a pokud chceme, aby vznikaly nové projekty, jako v případě ČT třeba unikátní animované seriály pro děti, či dobové série jako Marie Terezie nebo Božena, je třeba příjmy navýšit o 25-30 %,“ řekl ministr kultury Martin Baxa a doplnil: *„Zvyšování poplatků a rozšíření okruhu poplatníků se projeví, pokud půjde vše dle legislativního plánu, od 1. ledna 2025, tedy v době, kdy ekonomická situace bude pro občany příznivější.*“

„Rád bych tedy požádal každého stávajícího i budoucího poplatníka, aby se na platby podívali i naším úhlem pohledu. Nebudu lacině přepočítávat celkové zvýšení na ceny litru benzinu či nafty, jen skutečně poctivě vysvětlujeme, proč jsme toho názoru, že se každému z nás tento výdaj vyplatí,“ dodal ministr kultury Baxa.

Podle návrhu tak stávající plátci poplatku nově zaplatí o 25 korun více, tedy 160 korun u televize a o 10 korun více, tedy 55, u rozhlasu. Rozšiřuje se také okruh poplatníků. Nově bude platit i skupina lidí, která doposud poplatky vázané zatím pouze na rozhlasový a televizní přijímač neplatila, platba pro ně tedy bude 160 korun za televizi a 55 korun za rozhlas. Bude také změněna definice zařízení, ze kterého je poplatek odváděn. Nově půjde o jakékoli zařízení, které může přijímat a reprodukovat rozhlasové nebo televizní vysílání, tedy například chytrý telefon či počítač. V případě, kdy je v domácnosti více takových zařízení, bude poplatek odváděn pouze za jedno. Změní se také platby právnických osob: nebudou se dotýkat malých firem do pěti zaměstnanců a živnostníků a firmy budou odvádět poplatek dle počtu zaměstnanců.

„Debata o financování veřejnoprávních médií není nikdy snadná. Existují různé představy o tom, jak jim udržitelné příjmy zajistit. Dnes představená varianta je podle mne dobrým způsobem, jak veřejnoprávní média financovat transparentně, předvídatelně a bez ohledu na politickou situaci,“ řekl Marek Benda, předseda poslaneckého klubu ODS.

V současné době přispívá 3,3 milionů koncesionářů České televizi a 3 miliony koncesionářů Českému rozhlasu.

„Moc dobře vím, že navýšení koncesionářských poplatků je téma nepopulární. Ale pokud se nad tím lidé racionálně zamyslí, jejich navýšení nutně dává smysl. Výše těchto poplatků je stejná už 15, resp. 18 let. Za tu dobu se ceny všech komodit zvedly o desítky procent! A logicky tak vyplývá, že není možné za dané peníze udržovat potřebnou kvalitu připravovaného obsahu. Námi navrhované navýšení navíc rozhodně nepřesáhne míru inflace za toto období. Během krizových událostí, jako je

covid, přírodní katastrofy, válka na Ukrajině, jsme viděli, jak zásadní je mít kvalitní, silná a schopná veřejnoprávní média. Je to v zájmu svobodné společnosti i objektivního informování všech občanů ČR. Proto zvýšení poplatku podporuji. A rozhodně mi přijde jako velmi nebezpečný populistický návrh koncesionářské poplatky zrušit a ČT platit ze státního rozpočtu. Na první pohled „líbivé" řešení přináší obrovské riziko, že se ČT, ČRo a ČTK dostanou pod přímý vliv politiků, kteří by se mohli snažit tato média manipulovat nebo zneužívat," řekl Šimon Heller (KDU-ČSL).

Zvýšené příjmy veřejnoprávních médií umožní zachování stávající kvality vysílání a obsahu a zároveň jeho rozšíření tak, aby obě média i do budoucna naplňovala svoji roli informační, edukativní a inovační. Poplatky diváků a posluchačů jsou zárukou nezávislosti na státu.

V případě České televize výše poplatků pozitivně ovlivní:

- Podporu animované tvorby a hraných seriálů pro děti tak, aby byla na ČT D širší nabídka domácí produkce pro děti;
- Zachování a zvýšení podpory české audiovize a výroby českých filmů;
- Atraktivní vlastní tvorbu typu Stardance, která nejen baví, ale i kultivuje;
- Podporu sportu;
- Pestrou nabídku regionálního zpravodajství;
- Digitalizaci archivu ČT a jeho zpřístupnění divákům;
- Kvalitní seriálovou tvorbu (Božena, Ochránce);
- Zapojení do velkých koprodukčních projektů (Marie Terezie);
- Rozvoj nových médií pro nastupující generaci (webové seriály jako TBH a pět let);
- Propojení lineárního vysílání s internetovým;
- Rozvoj talentů, podporu nastupující generace filmařů (Noc filmových nadějí).

Stejně tak zvýšené příjmy Českého rozhlasu umožní zachování stávající kvality vysílání a obsahu a zároveň jeho rozšíření:

- Vzdělávací programy pro určité cílové skupiny – např. děti, senioři;
- Rozšíření počtu rozhlasových her, které jsou po dlouhá léta významným pilířem Českého rozhlasu;
- Přenosy z významných událostí, jako například festivalů vážné hudby, nebo koncertů jedinečných interpretů;
- Nové nahrávky hudební klasiky;
- Rozšíření nabídky podcastů;
- Rozhlasové dokumenty (Zhasni a poslouchej, Matěj. Detailní vhled do života člověka s autismem);
- Digitalizaci archivu ČRo a jeho zpřístupnění.

„Trvalá udržitelnost financování veřejnoprávních médií je zárukou jejich nezávislosti. Kombinace zvýšení poplatku a rozšíření spektra poplatníků dává veřejnoprávním médiím jistotu a předvídatelnost finančních zdrojů. Proto koncesionářské poplatky považujeme za nejlepší a nejtransparentnější zdroj příjmů. Zavedení jiného modelu financování by mohlo přispět nejen k ohrožení jeho udržitelnosti, ani i k ohrožení nezávislosti média samotného. Proto jsem rád, že jsme se shodli na této variantě a udělali výrazný krok v naplnění dalšího z bodů programového prohlášení vlády i k naplňování priorit TOP 09, která na zajištění financování veřejnoprávních médií vždy kladla důraz," uvedl Jan Jakob, předseda Poslaneckého klubu TOP 09.

Hnutí STAN považuje nastavení trvale udržitelného financování České televize a Českého rozhlasu za jednou z nezbytných podmínek jejich dlouhodobé nezávislosti na aktuální vládní většině.

„Jsem rád, že po přijetí tzv. malé mediální novely, díky níž už nebude možné, aby vládní většina odvolala celou Radu ČT a ČRo, jsme s ostatními koaličními partnery našli shodu i na znění velké novely. Udržení silných a nezávislých médií veřejné služby je jádrem mé poslanecké mise," řekl místopředseda hnutí STAN a člen Volebního výboru Poslanecké sněmovny Jan Lacina.

Také Piráti vnímají veřejnoprávní média jako základní pilíř demokracie.

„I před volbami jsme slíbili, že zajistíme udržitelnost jejich financování. Proto navyšujeme koncesionářský poplatek, který se od roku 2008 nezvyšoval, přestože od té doby vzrostla inflace o 70 %. Rozporuplně vnímáme rozšíření povinnosti platit i na lidi, kteří mají internet, ale nikoliv televizi nebo rádio. V tomto případě budou mít pirátští poslanci volné hlasování, nicméně očekávám, že schválení zákona to neohrozí a jako celek Piráti zákon podpoří. Za Piráty považuji za důležité, že se nám podařilo vyjednat, že hospodaření České televize a Českého rozhlasu bude kontrolovat Nejvyšší kontrolní úřad, což posílí transparentnost veřejnoprávních médií, a taky že média budou nově informovat občany ohledně dezinformací a hybridních hrozeb. Věřím, že i opozice toto jednoznačné posíleni transparentnosti veřejných prostředků podpoří, jelikož se jedná o změnu Ústavy, kde bude nutná shoda napříč opozicí a koalicí," sdělil předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek.

Cílem této tzv. velké mediální novely je tedy zachování silných a nezávislých veřejnoprávních médií se stabilním financováním nezávislým na státním rozpočtu. Předpokládané zvýšení příjmů po navýšení poplatku a rozšíření okruhu poplatníků bude u České televize o 1 412 000 korun, u Českého rozhlasu o 626 000 000 korun ročně.

https://www.mkcr.cz/novinky-a-media-cs-4/5386cs-ministr-kultury-martin-baxa-se-zastupci-koalice-predstavil-tzv-velkou-medialni-novelu